

Braak in facsimile, vijftig jaar later

Wie van de aanwezigen in café Eylders aan de Amsterdamse Korte Leidsedwardsstraat was er vijftig jaar geleden ook al bij, toen op dezelfde locatie het Vijftigers-tijdschrift *Braak* (7 nummers) werd gelanceerd? De oprichters Rudy Kousbroek en Remco Campert natuurlijk. Aangekondigd was ook Gerrit Kouwenaar, die in *Braak* nummer 3 zo mooi dichtte over *Toen ik jong was in 1933/ waren de lenteavonden vol tennisballen en wonderen*, maar hij moest wegens privé-omstandigheden verstek laten gaan.

Wel van de partij, in het felbegeerde zijte bovenin de zaak, was Simon Vinkenoo (sigaretje, leesbril met koord) die nu eenmaal niet te vermijden is als de oude jongens bijeenkomen. En die in december 1950 de volgende vrolijke regels aan *Braak* leverde: *op eigen vingers staan/ maakt een hand gezond/ knipt uw nagels en/ houdt uw schulden rond*.

Verder ontwaarde ik Rijk de Gooijer, Kees van Kooten, de jonge dichter-acteur Ramsey Nasr, en H. U. Jessurun d'Oliveira (Ulli) van het Fonds voor de Letteren. In de kroeg die ooit gonsde van belofte was het zo stervensdruk, dat je slechts stompenderwijs bij de bar kon komen.

De reden van alle drukte: Hans Renders presenteerde in het café de facsimile-editie van het tijdschrift *Braak*, en tegelijk verscheen een herdruk van de beroemde bloemlezing *vijf 5 tigers* uit 1955. Renders is de biograaf van Jan Hanlo, die in *Braak* nummer 5 zijn vraag-en-antwoord gedicht *Hou je van me (altijd)/ wat wil je verder (niets)* gevolgd zag

door de van redactiewege toevoegde, minder dichtelijke vraag *Is uw abonnementsgeld al betaald?*

De eerste twee exemplaren overhandigde Renders vanzelfsprekend aan Campert en Kousbroek. De eerste dankte Renders: 'Dankzij jou worden we op een fatsoenlijke manier naar ons graf gedragen.' Daarna las hij het gedicht voor dat vijftig jaar geleden het eerste nummer opende. Het droeg geen titel, want daar deed

hij toen niet aan: *dichten is liegen op hoger plan/ van een mus een zwaluw maken/ en als het even lijden kan/ nonchalant de kosmos raken/ liefs erwtenborsten/ worden een verrukkelijk span/ een gore lap een smetteloos laken/ maar voor de deur staat een man/ al nachten lang te braken*.

Die man was er trouwens ook, drie dagen geleden. Althans, hij was druk doende zich een zodanig stuk in de kraag te zuipen dat het moeiteloos in een braaksessie

van dagen kon uitmonden. Het was een al wat oudere man, een stamgast die – wie weet – een halve eeuw geleden de drijvende kracht was achter een concurrerend blaadje als *De dualist*, *Uiting* of *Cahier Eylders*, en die nu zijn gram kwam halen.

Ik heb deze nazaat van de dichter Gerard den Brabander gevraagd wie hij was, maar werd vergast op armzwaaien, woeste kreten en de priemende blik van iemand die alles in de smiezen

heeft. Jammer alleen dat hij niet te verstaan was.

Na Campert moest ook Kousbroek een gedicht van eigen hand voorlezen: *als kind heb ik voor veel/ bijna een woord gehad// nu ik die ben vergeten/ brengt dat met zich mee/ dat ieder grondig inzicht/ in wezen en ontstaan/ van liefde triestigheid en trouw/ mij zo hopeloos is ontgaan/ dat ik er elke nacht van babel// babel met de taal*. Tja. Dan horen we toch liever Louis Th. Lehmann, die een paar jaar geleden op een Nacht van de Poëzie de hele zaal aan het rappen kreeg met zijn kreet: *Maak het maar bebabbelbaar*.

Hierna nam het Bessie Smith Kollektief (featuring Adriaan Jaeggi) het over met beschaafde jazz, die een gesprek niet onmogelijk maakte. De Vijftigers waren rap verdwenen, maar de conversaties in het café bleven gonzen van drukproeven, romans in wording, en nieuwe tijdschriftafleveringen. Jan Kal kwam binnen met een hoofdwond. De dag ervoor was de sonnettist uit een ander café gesmeten, waar hij had willen vieren dat het Fonds hem een beurs had toegekend. Ulli: 'Jan, we zullen je nooit meer een beurs geven.'

Een opgewonden AT5-journalist kondigde het huwelijk aan van Jean Pierre Rawie en Rosita Steenbeek, en terwijl de onbekende dronkeman aanviel op eenieder die in zijn richting keek, sloop ik Eylders uit, onder het prevelen van het Slaapliedje dat Gerrit Kouwenaar in *vijf 5 tigers* zette: *Of wij nu links of rechts zijn/ wij gaan slapen/ omdat wij moe zijn*.

